

Dobosi Bea

A LEGGYENGÉBB ERŐ

[A 21. SZÁZAD FORGATÓKÖNYVEI]

2022-11-10 | A 21. SZÁZAD FORGATÓKÖNYVEI, PRÓZA

Nagymamámnak

Mindent elvettünk tőle, mégsem tágítunk. Vonzásában keringünk, mint akarattalan bolygók véges energiaforrásuk körül egy végtelenné táguló univerzumban. Veszteségei minket gazdagítanak.

Félelmetes pontossággal termelte újra önmagát. Génjei sok ezer évesek. Emlékeiben kihalási események és özönvizek követik egymást, jégkorszakokat és aszteroida-becsapódásokat élt túl a természetesen szelektálódott és vakon mutálódott genetikai anyag.

Bennünk másolta le önmagát. Mi vagyunk a legfontosabb produktumai. Átörökítette értékrendjét, céljait, rokon- és ellenszenvet. Saját képére és hasonlatosságára formált minket. Egy életen át ismételtette, amíg elhitte, hogy a világ állapota jó és megmásíthatatlan.

Kizsigereltük, kiszívtuk csecseiből az életerőt. Fogában megfogyatkozott a méz, sejtjeiben felszaporodott az ártalmas mikroműanyag. A technológia idegen képződmény a bőre alatt. Kiveti magából a kötőszövet, mint a szálkát, tüskét vagy világháborús repeszt.

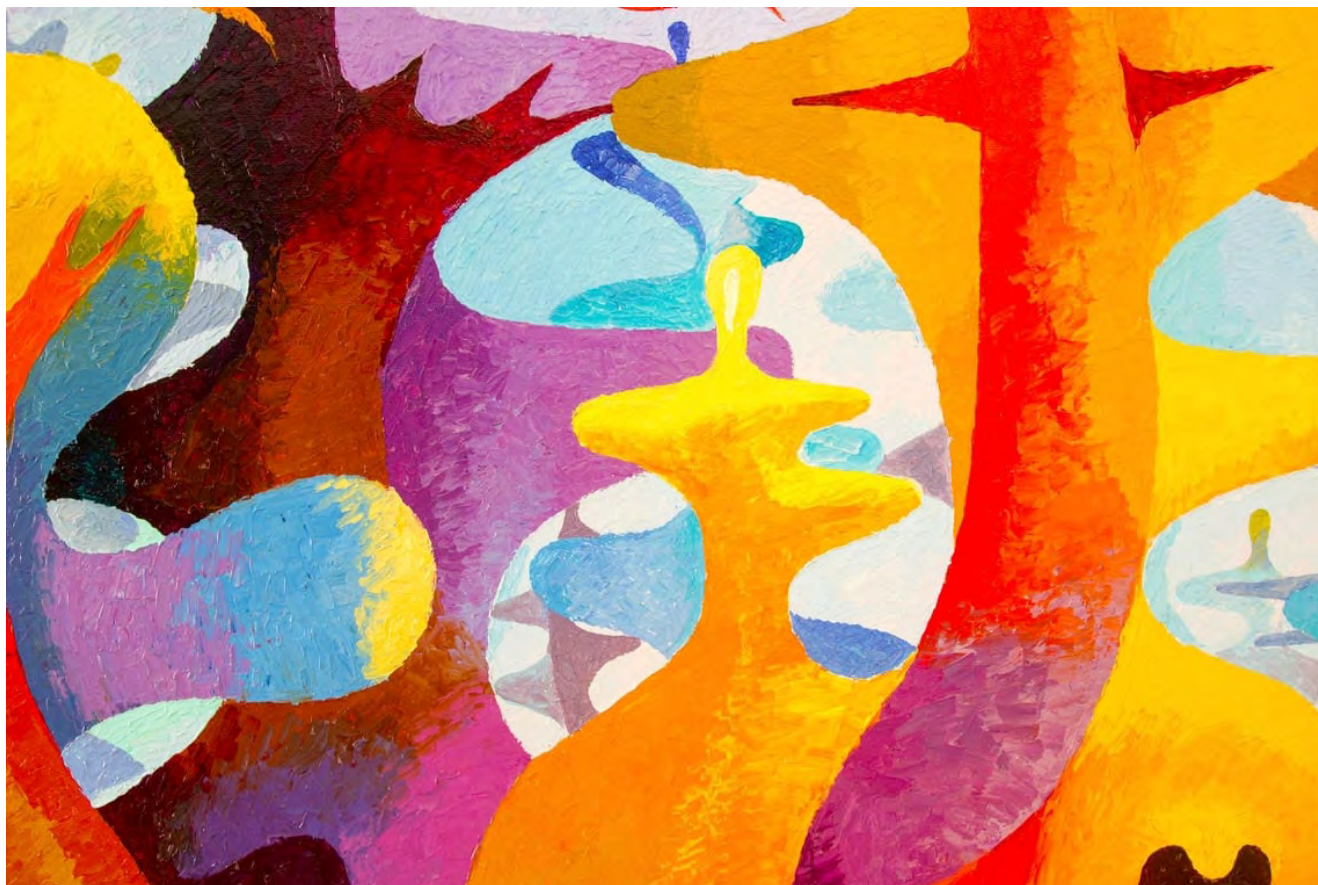
testéből etetett

Felnevelt és táplált minket. Testéből etetett. Kezünket fogta, ha féltünk, vagy a seprűnyelet a bicikliülés mögött. Amíg él, nem feledi, mennyi áldozatot hozott. Feladta híven őrzött szabadságát és féltve dédelgetett álmait.

Rámentek legszebb éveit.

Tőle tanultunk járni, beszélni és alkalmazkodni. Átadta túlélési ösztöneit, belénk táplálta működési mechanizmusait. Békés agresszióval és gyengéd presszionálással szoktatott rendre. Lázasunkat nem fogadta el, de számolt vele. Szorongató félelmei lettek félelmeink.

Olyanok vagyunk, mint ő. Mégsem látjuk benne önmagunk. Nem ismerünk rá mozdulataira, amikor markunkban nyomjuk szét a legyet, hátravetett fejjel nyeljük le a kapszulát, vagy szemünket behunyva vakarjuk fülünket. Arcvonásai unalmasak, mégis idegenek.

Felnőtt utódai sorsa iránt közömbös. A nagykorúsággal megszűnt felelősségérzete. Nem csügged, ha véres háborúk és dühöngő járványok tizedelik szép gyermekeit. Gödröcskés állat fogdossa, vagy legyint. Szent meggyőződése, hogy már a nemzettel teljesítette kötelességeit.

Tudása empirikus, cselekedeteit a rideg logika vezérli. Világképe időtlen és végleges. A végsőkig kitart áporodott nézetei mellett, unalomig ismert frázisokat hajtogat, ami nem tetszik, elengedi füle mellett. Mint fára az évgyűrűk, lerakódtak ránk évezredes hagyományai.

Nincs vallása, nincs hite. Istenét megtagadta rég. Nem idegen tőle a gyermekek és a természeti népek mágikus gondolkodása. Ősi ösztönök és erők munkálnak benne, természeténél fogva az örök jelenben él. Nem ismer mást, csak az elemi öröklődés szabályait.

megmérgeztük kútjait

Kiraboltuk, eltékozoltuk kincseit. Kitapostuk növényeit, telefüstöltük levegőjét, mérgeztük kútjait. Kamrájában üresen ásitának a stelázsi polcai, kong a bödön, árván lóg a gázcsőről a rozsdás vaskampó. Korcs kutyájának miattunk akadt torkán a csirkecsont.

Elherdáltuk azt a keveset, amit adni tudott. Kivágtuk erdeit, lecsapoltuk mocsarait, feltörtük szűz földjeit. Tátongó bányákat vájtunk hegyei gyomrába. Minden talpalatnyi helyen acél, üveg és beton. Rituális tánccal vagy drónokkal fakasztunk esőt. Nem tiszteljük határainkat.

Szemében szent titkokat profán kézzel bolygató technokraták vagyunk. Mesterséges intelligenciát fejlesztünk, fúziós reaktort tervezünk, elérhető közelségbe hozzuk a Mars-utazást. Apokaliptikus víziói nem tántorítanak el. Kimeríthetetlennek hisszük apadó forrásait.

Mindenéből kiforgattuk, nem maradt semmije. Átallja a nagy felhajtást és a felesleges cícomát. Hiába láttuk el a legmodernebb eszközökkel, az alkímisták elvakultságával tagadja a technológia mindenhatóságát. Előbb gödröcskés állat fogdossa, majd legyint.

Ragaszkodik a rozoga, prizmás küllőjű biciklihez, amivel egyszer árokba esett. A régi kotyogós jobbat főz, a mosogatógépen piros virágot hozó cserepes kaktuszt tart, a szárítógépen csorba kék lavórt. A vízkőcsík megrajzolja, bugyimosáshoz meddig szokta feltölteni.

Kizsákmányoltuk, az utolsó bőrt is lenyúztuk róla. Amije van, nem elég semmire. Nem panaszkodik, inkább lemond. Olcsó szappant vesz, kopott ruhában jár. Luxuscikkeket sosem fogyasztott, húst csak újabban. Megvonja szájától a falatot, csak ne kelljen kérnie.

Mi mondjuk meg, mit gondoljon. Tőlünk tudja a híreket, a menetrendet, az időjárást. Nem kapcsolja be a tabletet. Elmagyarázzuk, mit jelent az adózott jövedelem, hogyan működik a választási rendszer. Az internet és az ételintolerancia meghaladja értelmi képességeit.

Nem érti, miért kell a szemetet szétválogatni, a villanyt lekapcsolni, a hűtőt és a fűtést lecsavarni. Bizonyos etnikai csoportokról, szexuális kisebbségekről és szubkultúrákról megingathatatlanul lesújtó véleménye van. Előbb legyint, majd gödröcskés állát fogdossa.

mártírarccal

Mi visszük orvoshoz és hivatalba. A szavazáshoz és temetésére mártírarccal urnát kér. Cuppog tenyerében a felhabzó szappan, amikor hónalját és bütykös lábfejét mossa. Kezének szorítása meggyengült, bőrén májfoltok, áruló szerveiben rosszindulatú daganatok.

Gyermekei vagyunk. Nem hiányzik belőlünk a kötelességtudat. Öregségére gondoskodunk róla, ahogy erőnk és időnk engedi. Aggodalmasan megesketjük, hogy nem ül biciklire, nem mászik fel a háromfokú háztartási fellépőre, nem húzza a gurulós szatyrokat.

Kifosztottuk. Belőle élünk, mégsem becsüljük. Úgy némítjuk el a kételyt és a bűntudatot, mint a mobiltelevízió. Egyetlen érintésünkre elhallgat a lelkiismeret. Minket nem lehet szép szóval megnyugtatni. Olyanok vagyunk, mint Isten: hozzánk hiába imádkozik.

Körülálljuk halálos ágyát. Nézzük, mint egy bogarat. Megérintjük arcát, kezét. Pusztán jóakarattal meghosszabbítjuk szenvedéseit. A jelen és a jövő kipereg vén ujjai közül, amikor a világ eseményhorizontján kívül reked. Nem eszik és nem iszik. Leállnak testi folyamatai.

Azt tudjuk, mi lesz a vége. Csak azt nem, mikor következnek be. Értelmetlen és indokolatlan remények tartják bennünk a lelket. Csalhatatlannak és halhatatlannak hisszük magunkat. Visszavonhatatlan meggyőződésünk, hogy a lopakodó planetáris halál elhárítható.

nukleáris tél

Kívánságára háznál ravatalozzuk fel. Egy percre sem hagyjuk magára, lábujjhegyen osonunk ki-be. Fejénél feszület, nyitott szemén hímzett szemfedő. Tányérunkon kihűl és megsárgul a főtt krumpli. Úgy száll le ránk az éjszaka, mintha a nukleáris tél köszöntene be.

Mi képviseljük a leggyengébb erőt. Mégis uralunk minden élő és holt anyagot. A végén mi győzedelmeskedünk. Az összeroskadó univerzum nem állhat ellen, amikor a kezdőimpulzus elfogy, s végtelen sűrűségű szingularitásba rántja össze az eszkatologikus gravitáció.

kép | adobe.com